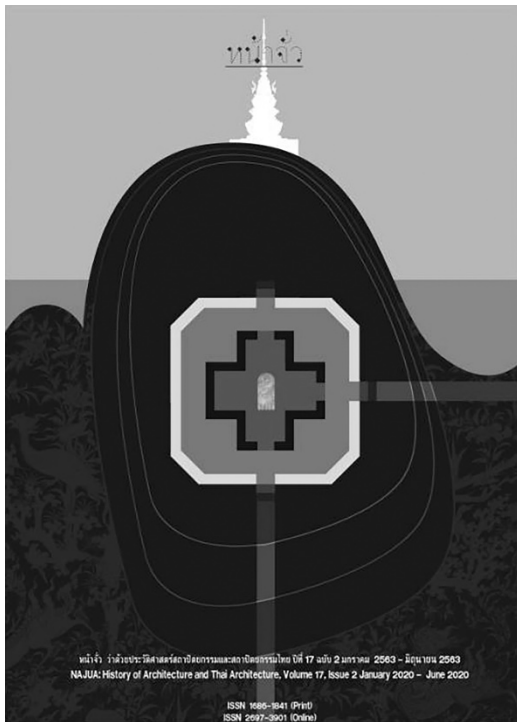

หน้าจั่ว ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย ปีที่ 17 ฉบับ 2 กรกฎาคม 2563 – ธันวาคม 2563
NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture, Volume 17, Issue 2 July 2020 – December 2020

ISSN (Print): 1686-1841

ISSN (Online): 2697-3901

หน่วยงานรับผิดชอบ

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

คณะที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นนท์ คุณคำชู
(คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์)
ศาสตราจารย์พิเศษ เสนอ นิลเดช
รองศาสตราจารย์ ฤทัย ใจจงรัก
ศาสตราจารย์ สมคิด จิระทัศน์กุล
ศาสตราจารย์ สมชาติ จิงสิริอารักษ์
อาจารย์ วนิตา พึ่งสุนทร

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันดี พินิจวรสิน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โดม ไกรปกรณ์

คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาลินี คุ่มสุภา

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร. วิญญู อาจารย์ภา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน)

รองศาสตราจารย์ ดร. โชติมา จตุรวงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประติมา นิมเสมอ

จัดรูปเล่ม

ศศิธร โตวินัส

ออกแบบปก

พัชรพงศ์ กุลกาญจนาชีวิน

ออกแบบโลโก้

ทัตพร วุฒินันท์

พิมพ์เมื่อ ธันวาคม 2563

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ภาพพิมพ์ 296 ซ.อรุณอมรินทร์ 30

ถ.อรุณอมรินทร์ บางยี่ขัน บางพลัด กรุงเทพฯ
10700

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวารสารหน้าจั่ว
ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและ
สถาปัตยกรรมไทย ปีที่ 17 ฉบับที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานผลิตวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพล ใจจริง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ดร. ธนาวิ โชติประดิษฐ์
คณะโบราณคดี
มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร. นวณัฐ โอศิริ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งโรจน์ ชีวาสุขถาวร
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งโรจน์ ภิรมย์อนุกูล
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งโรจน์ วงศ์มหาศิริ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาริชา วงศ์พยัค
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. วิฑูรย์ เหล็กวรุ้งเรือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโชค สิ้นบุญกุล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

รองศาสตราจารย์ ดร. สันต์ สุวัจนราภินันท์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร. สันติรักษ์ ประเสริฐสุข
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์
คณะโบราณคดี
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ อรศิริ ปาณินท์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในหน่วยงานผลิตวารสาร
(คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วังท่าพระ)

รองศาสตราจารย์ ดร. โชติมา จตุรวงศ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล

ศาสตราจารย์ ดร. ชาตรี ประกิตนันทการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล

ศาสตราจารย์ ดร. วีระ อินพันทัง

ศาสตราจารย์ สมคิด จิระทัศนกุล

หน้าจั่ว

ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 กำหนดออกภายในเดือนมิถุนายน ปี 2564

จุดมุ่งหมายและขอบเขต (Aim and Scope)

วารสารหน้าจั่วฯ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางความรู้และความคิดใหม่ ๆ ในสาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย มุ่งเน้นการนำเสนอที่เป็นสื่อกลางให้แก่นักวิชาการ ผู้รู้ นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในสาขานี้ ดังกล่าวในการนำเสนอผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ โดยวารสารมีขอบเขตนี้อาสาทางวิชาการที่สนใจใน 4 สาขา คือ ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม, การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม, สถาปัตยกรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสถาปัตยกรรมไทย

เปิดรับพิจารณาบทความ หน้าจั่ว ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

ขอเชิญนักวิชาการทั้งระดับสมัครเล่นและมืออาชีพส่งบทความวิชาการเพื่อพิจารณาลงวารสารหน้าจั่ว ประจำปี 2564

เปิดรับต้นฉบับ นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ปิดรับต้นฉบับ 15 กุมภาพันธ์ 2564

แจ้งผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 31 มีนาคม 2564

ตีพิมพ์วารสาร ภายในเดือนมิถุนายน 2564

การส่งบทความ ส่งต้นฉบับถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

31 ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

หรือส่งมาที่ archihistoriography@gmail.com

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจนำเสนอบทความลงวารสาร

1. ต้นฉบับ 2 ชุดพร้อมแผ่นซีดี ความยาว 12-15 หน้า พร้อมบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ในกรณีที่บทความมีภาพประกอบ กรุณาสแกนรูปแยกต่างหาก โดยมีความละเอียดไม่น้อยกว่า 300 dpi
3. บทความที่เป็นงานแปลหรือเรียบเรียงต้องอ้างที่มาโดยละเอียด
4. บทความที่ผ่านการพิจารณาและได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับวารสารเป็นนิตินันท์จำนวน 2 เล่ม
5. บทความที่เคยตีพิมพ์แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณา

การนำข้อความใด ๆ ไปพิมพ์เผยแพร่ต้องแจ้งให้กองบรรณาธิการวารสารทราบ และต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียนตามกฎหมายลิขสิทธิ์

ผลการศึกษา บทสรุป ตลอดจนความคิดเห็นใด ๆ ในวารสารนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน มิใช่ความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการและคณะทำงานแต่อย่างใด

อ่านและสืบค้นวารสารฉบับย้อนหลังได้ที่ <https://tci-thaijo.org/index.php/NAJUA>

NAJUA:

History of Architecture and Thai Architecture

About

NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture is a blind peer-reviewed journal devoted to the promotion and study of all aspects of the history of architecture, architectural conservation in Thailand and neighbouring countries, and the development of Thai architecture both as a scholarly discipline and practice. Founded in 2004, *NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture* is the only periodical in Thailand committed primarily to the subjects. Since 2019, the Journal publishes twice a year by Faculty of Architecture, Silpakorn University.

NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture is abstracted and indexed in the ACI Index and TCI Index. Papers from all volumes are available on the ThaiJO website: www.tci-thaijo.org/index.php/NAJUA/

Aim and scope

NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture aims to create a space where historically grounded research into all aspects of architecture can be made public and discussed.

The Journal is open to historical, historiographic, analytical contributions that engage with architecture, architectural conservation and Thai & Southeast Asian architecture from a historical perspective.

Guideline for prospective authors

Prospective authors must submit manuscripts via the ThaiJo/NAJUA website or to Editor's email: archihistoriography@gmail.com

A manuscript, including 500-words abstract, can be in Thai or English and up to 6000-8000 words in length and may include up to twenty images that will be printed in black/white at approximately A4 size. In the first instance, the paper should be submitted as a pdf file containing the full text and images (in place or following the text). The submitted paper will be sent to two independent reviewers who will advise the Editor as to its suitability and standard. Authors will be informed of the decision and, if considered suitable, how the paper may need to be revised or improved to a standard suitable for publication. Final versions of papers and images must be submitted in electronic form via the ThaiJo/NAJUA website or the Editor's email.

สารบัญ

เกณฑ์การออกแบบและปรับปรุงอาคารภาครัฐให้เป็นอาคารเขียว

Green Building Design and Major Renovation Guidelines for Government Offices

พันธุ์ดา พุฒิไพโรจน์/ Pantuda Puthipiroj

ภัทราภรณ์ ศรีประเสริฐ/ Patrapron Sreeparsert

มุฮัมมัดมุนิร พิมป์ประพันธ์/ Muhammad Munit Phimpraphan

8

แนวคิดสุนทรียะในงานออกแบบของ ฟรี โอทโท

Aesthetics Approach in Frei Otto's Works

สิปปวิชญ์ กำบัง/ Sippawich Kambung

ต้นข้าว ปาณินท์/ Tonkao Panin

42

อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา: ความหมายที่หลากหลายของพื้นที่บนวาทกรรม “มรดก 14 ตุลา”

The 14 October Memorial: The Multifaceted Meanings of Space

on “14 October Heritage” Discourse

เบญจวรรณ ทัศนลีลพร/ Benjawan Thatsanaleelaporn

68

ทัณฑนิคม: ปฏิบัติการราชทัณฑ์สมัยใหม่สมัยคณะราษฎร

Penal Colonies: Modern Penal Practices after the Siamese Revolution of 1932

ศรัญญู เทพสงเคราะห์/ Sarunyou Thepsongkraow

124

การกลายรูปของสถาปัตยกรรมจากมณฑปเป็นเจดีย์ทรงระฆังที่มีฐานสูง

ในศิลปะสุโขทัยตอนปลาย: หลักฐานจากเมืองโบราณกำแพงเพชร

Architectural Transformation of a *Mondop* to a Bell Shaped Chedis Raised on High Base

in the Late Sukhothai Art: Evidence from Kamphaengphet Ancient City

ประภัสสร ชูวิเชียร/ Praphat Chuvichean

154

แนวความคิดในการวางผังวัดบรมพุทธารามที่สัมพันธ์กับบริบทเมือง
The Planning Concept of Wat Borom Phuttharam in Urban Context
วิโรจน์ ชีวาสุขถาวร/ Wiroj Sheewasukthaworn
172

การเปลี่ยนรูปและความหมายของภูเขาจำลอง วัดราชคฤห์ ธนบุรี
Transformation and Meanings of the Miniature Mountain at Wat Ratchakhru, Thonburi
สิริเดช วังกรานต์/ Siridate Wangkran
192

พัฒนาการยุคแรกของพระราชมนเฑียรก่อนการก่อสร้างพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พ.ศ. 2411-2419
The Early Developments of Royal Residences prior to
the Construction of Chakri Maha Prasat Complex, 1868-1875
พัชรพงศ์ กุลกาญจนาชีวิน/ Patcharapong Kulkanchanachewin
238

ลักษณะเฉพาะของเรือนพื้นถิ่นไทในเมืองยอง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์
Identical Characteristics of Tai Vernacular Houses in Mong Yawng, Shan State, Myanmar
กันยารัตน์ อาทนต์/ Kanyarat Arthanit
ระวีวรรณ โอหารรัตน์มณี/ Rawiwan Oranratmanee
270

ภูมิทัศน์สวนในบางกอก: การตีความจากแผนที่และภาพถ่ายโบราณ
Bangkok Inner Orchard's Landscape: The Interpretation from Old Maps and Photographs
วุฒิพงษ์ ทวีวงศ์/ Vudipong Davivongs
สิกิต อริฟวิโดโด/ Sigit Arifwidodo
292